

RIETU AMERIKOS LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos adresas: Rua dos Andradas 44 nr. 2º and. Leiskams: S. Paulo: Caixa Postal 3902. SEMANARIO LITHUANO Leidžia: LIETUVIŲ LITERATŲ GRUPĖ Atsakom. redaktorius: JUOZAS RŪSKYS

I Metai São Paulo, 1928 m. Birželio mėn. 24 diena (Sekmadienis) 24 Nr.

V IS LIETUVOS

Vėliausios žinios

S. Paulo lietuvių kolonijoj.

Susipešė redaktoriai

„L. Ž.“ pranešimu Kaune Lietuvos viešbuty gegužės 23 dieną bepietaujant „Altvaro“ redaktoriai Burba, Jėjo „Mūsų dienų“ redaktoriai P. Binkis ir griežtai pareikalavo pasiaiškinti, arba išduoti „Mislės“ satiriško veikaliuko, liečiančio Binkį, autorių. P. Burba atsisakius tai padaryti, Binkis movė jį kulkoku per galvą.

P. Burba į tai žiaurumu neatsakė, bet Binkį traukia tieson.

Klaipėdos lietuviai kuria teatrą.

Spaudos pranešimu netrukus manoma įkūnyti senai svajotą dalyką, būtent įkūri Klaipėdoj lietuvių teatrą. Tai begalo svarbus ir reikšmingas dalykas ir klaipėdiškius už tai reikia tik sveikinti.

Ukininkų šventė Marijampolėj

Spaudos pranešimu Buv. Suvalku Lietuvos pusės ūkininkai ruošia gegužės 28 dieną didžiulę šventę Marijampolėje.

Šventei ruošiamasi labai plačiai. Ūkininkai dalivaus šventėje raiti, važiuoti ir pėsti. Eisenos bus puikiausiai suskirstytos grupėmis sulig rūbų ir kita. Numatoma daug moterų tautiškuose rūbuose. Eisenos lydės chorai ir 4 kariški dūnų orkestrai. Iškilnėse dalivaus Lietuvos prezidentas ir vyriausybės atstovai.

Beto dalivaus daug užsienio svečių. Šiaurinės Amerikos lietuviai ekskursantai ir t. t. Šventė žada būti labai didelė ir įspūdinga, kokių, dar niekad Lietuvoj ūkininkai nėra sutenę. Visa šventė bus filmuojama ir paveikslai bus rodomi Lietuvoj ir užsieny.

Visuotinas pradžios mokslas.

Šiemet Lietuvoje vykdoma visuotinio pradžios mokslo įvedimas. Visuotinas mokslas jau įžentas 1400 pradžios mokyklose.

Dr Mičiui iškelta byla.

Spaudos pranešimu atleistam iš valstybės kontrolierio pareigų Dr. Mičiui iškelta baudžiamoji byla. Darbo federacija užstatė 10.000 litų sumoje, pareikalauta teismo tardytoju laida, kad kaltinamasis nepasišalins nuo teismo.

Mirė mokytojas.

Gegužės 6 dieną pasimirė Daujėnu pradžios mokyklos vedėjas Liūdžius. Žmonės apgali netekę gero mokytojo.

Pasėliai Lietuvoje.

Po didžiojo karo Lietuvoje beveik nebuvo gerų pavasarių, o ir gražių vasarų, kaip seniau. Žiemos orai taipgi nepastovūs. Įpatingai blogai veikia į žiemkenčius ir pievų žėlimą blogi, šalti pavasariai. Šiemet taipgi Lietuvoj pavasaris pasak laikraščiu visai nekoks. Tas atsiliepa į vasarinius pasėlius. Del tos pat priežasties ir šiemet nenumatoma aukščiau vidutinio derliaus. Daugely vietų išgadinta žiemkenčių teksią atsėti kitais metais. Duona šiemet matomai vėl bus brangoka.

Lietuvos konsulas.

Londonė pakeitė savo butą. Dabar toks konsulato adresas: Consulate General of Lithuania, 15, Endsleigh, Str. Tavistock Sq. London. W. C. I.

Geležkelj statys

Gegužės mėnesy Lietuvos geležinkelj valdyba skelbia v. rzytines statyti geležkelio linijai Telšiai — Kretinga, viso 73 kil. ilgio.

Generolo Nobile ekspedicija vis dar leuose.

Šiaurės polio tyrinytojas gen. Nobile su savo ekspedicijos dalyviais vis dar neišgelbėti ir Šiaurės ledynuose šla, kovodami su baltaisiais ledkiais.

Nobile matė lakūnų Holm ir Larsen orlaivius.

Birželio 18 dieną lakūnai Larsen ir Holm pasileido į šiaurės p. lį ieškoti Nobile ekspedicijos. Nulėkė ton vieton, kur raudasi nukentėjusi Nobile ekspedicija ir ten lekiuje vieną valandą, bet Nobile ekspedicijos jie nematė.

Nobile pranešė per radio, kad jie matė maždaug dviejų kilometrų atstume abiejų lakūnų orlaivius.

Lakūnai pranešė, kad zonoje, kur rauda, išvykę ieškoti žemės 3 ekspedicijos dalyviai, oras gan geras.

Abu lakūnai grįžo į laivą „Braganza“, vienok pakeitę vieno orlaivio motora tuojaus išlėks antru kartu pas Nobile ir gabens jam reikalingiausius daiktus.

Gen. Nobile praneša, kad oras nurimo ir dabar pats patogiausias laikas tiecti pagalbą.

Kaip įvyko Nobile katastrofa?

Paskutinėmis dienomis pasirodė spaudoj žinios taip maždaug apr. šo Nobile ekspedicijos katastrofa.

Dirizablis „Italia“ pirmu kartu del blogo oro negalėjo pasiekti šiaurės ašigali. Todėl tuojaus atliko antrą kelionę ir puikiai pasiekęs šiaurės ašigali, išmetė ten Italijos Vėliava ir specialiai įduota ekspedicijai kryžių. Grįžtant atgal, pasiekus tikslą, jau tik kokių 200 kilometrų atstu nuo Špicbergeno dirizablj užklupo didžiulė sniego pūga ir vėtra.

Byvo neapsakomai tamsu ir nebuvo galimybės nustatyti dirizablio lėkimo aukštuma. Todėl dirizablio gondola, kurioje buvo Nobile su 7 ekspedicijos dalyviais ir radio aparatas, susidavė į ledą kulną ir nutrūkus nuo dirizablio nukrito žemėn. Kita dalj ekspedicijos su motorų skyriumi ir techniškuoju personalu nunešė dar gana toli į ledynus, šie pastarieji neturi radio aparato ir su jais susisiekti nėra galimybės.

Baisi šios naršios ekspedicijos dardėtis judina visa pasaulj. Iš visur vyksta pagelbon įvairios ekspedicijos. Nelaimingieji susisieks per radio su civilizuoju pasauliu, žino, kad jiems siunčiama pagalba, bet iki šiol nieka nepajėgia jų surasti.

Smulkios žinios.

Tautinė Kinijos vyriausybė paskelbė dekretą, kuriuc einant visa Kinija turi klausyti naujos Pekine susikūrusios vyriausybės. Visi bandymai šiai vyriausybei prieštarauti bus smarkiai baudžiami. Visa karinė valdžia ir šalis karo pajėgos privalo klausyti ir yra valdomos tik naujos Kinijos tauti es vyriausybės.

Pranešimu iš Tiranos prezidentas Ahmed Zogou pasirašė dekretą, sulig kurio paskirta Albanijoj rinkimai.

Didžiausi neramumai Graikijoj.

Šalyje viespatauja visuotinas suėkimas. Pranešimu iš Stenikų čia žuvo daug kariuomenės ir dabiniukų miesto gatvėse įvykiuos susirėmimuos. Antras pranešimas sako, kad Graikijos vyriausybė, skubotai pranešė, kad visos svarbiausios šalies įstaigos bus užimtos kariuomenės pajėgų ir saugojamos!

— Iš Bassoros praneša, kad iš čia išlėkė keli lakūnai ieškoti vieną autobusą, kuris išvažiavo su 21 keleiviu ir dingo be žinios.

— Casertoj milžiniškas gaisras sunaikino geležinkelj medžio medžiagos sandėlius. Nuostoliai labai dideli.

Chile respublikos finansų ministris pranešė, kad šiemet labai sekasi salietros gaminimas ir iki 1-ai Liepos bus pagaminta 3.400.000 tonų.

New Jorke Birželio 18 d. vyksta „Brazilijos diena“. Ta diena pašvęsta Brazilijos eksportuojamų produktų propagandai.

Itaisyta daug prekių parodų, kurios skaitingai lankomos ir filmuojamos.

La Platosa observatorija įre-

Pracitą sekmadienį įvyko „Aušros“ narių susirinkimas. Išrinkta moterų ratelio valdyba. I valdybą įina s. M. Slinkavičienė, p. O Stonienė ir p. Šlenderienė.

Ratelio svarbiausis uždavinys — suorganizoti aktingesnius moteris ir dirbti lietuvių kolonijoj gailėstingumo ir pašalpinj darbą, sudarant specialiai tam darbu fondą, lankant varžingose šeimyuose ir ligoninėse sergančius be jokios globos ligonius, globti, našles ir našlaičius. Fondo sudarymui moterų ratelis rinks aukas, va carėlijų metu rengs kioskus ir net rengs specialiai pašalpinio fondo tikslams vakaras.

Šiam kilniam moterų darbu tenka linkėti geriausio pasisekimo o visai lietuvių kolonijai tą darbą paremti.

Tame pat susirinkime aptarta 10 metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo šventės reikalai ir plačiai apibudinta tos šventės reikšmė lietuvių tautos gyvenime.

Aukos

Nelaimiogiams ligoniams pagelbėti per J. Žemaitį aukavo: po 2 milreisu: Jonas Rudminas ir J. Kurilavičius, Ona Bagdonaitė 1\$ 700; po 1 milreisa: J. Vygelys, J. Stanulevičius, M. Vitoni, K. Petrauskas, Šlenderienė, P. Baltušis, Sabaliauskaitė, A. Leimonas, B. Degutytė Ant. Murninkas ir spaustuvė „Birūtė“ 10 \$ 000 m. Po \$700 ir \$500 reisu ir mažiau aukavo: J. Sakalauskas, A. Balys, S. Galinaitė, J. Džidžokas, J. Pidelis, Zove Jegerlevičia, Lebedovas ir Stankevičius.

Visiems aukavusiems tariama širdinga padėka.

„Aušros“ C. Valdyba.

P. S. Vėliau aukų rinkimu pašalpos tksklams rūpinsis Moterų Ratelio valdyba. Visų aukotojų pašalpos — gailėstingumo fondui pavardės bus skelbiama spaudoj. Tai gi per spaudą bus duodama visuomenei šio fondo veikimo apyskaita.

Pašto dėžutė.

Redakcijoj yra laišku: Šarkovui, Antanui Liutkevičiui. Fr. Risevičiutei, I. Pauriui M. Kilčevskis. I. Pestinui, I. Ru-seikaitei, M. Domininkaitienei, P. Viltrakiai, J. Girsui, Smiui

RUA VACHINGTON LUIZ 32-A Centraliniam biure yra:

B. Goršanenkova I. Gritenui Botovui Mykolui, Benediktui Samšonui.

gistravo stiprių žemės drebėjimą. Spėjama, kad tai įvykę Meksikos teritorijoj.

PAIESKOJIMAI

Jonas Bilda paieško Juozo Skriaudžiaus gyv. rodos Argentinoje.

Prašome atsiliepti „P. A. L.“ redakcijon.

Kazimieras Bakanavyčius pajiesko pusbrolio Nemikšes Antano. — Pranešti faz. E. do Ferra Prodovskij La Mogyana. Est. de S. Paulo.

Vilhelmas Štablauskas pajiesko brolio Antano Stebulaičio porą metų atvykusis Brazilijon.

Prašoma atsiliepti Faz. Legião Alto Estação Tantenno La Paulista.

REDAKCIJOS

ATSAKYMAL.

Petroi Penkevičiui Lietuvos konsulo Argentinoje sekantis: Rep. Argentina Anhelorena 28. Argentinoj vykti nepatariame, did. l. be darabė.

Juozui Čeponiui. Kelkas Sio Paulo neišleista jokių lietuviškų knygų apart portugalų kalbos vadovėlio, lietuvių — portugalų kalb. žodyno, 1928 m. kalendoriaus, ir leidžiamo laikračio.

Antanui Stankevičiui Tamsta laiške nenurodei antrašo.

Kaziui Radzevičiui Laikraštj gausite tvarkoje. Laivakortė į Lietuva kainuoja apie 800\$000 formalumai atliekami lengvai.

A. Černiauskui. Edutes gavome. Rašykite savo, svetimų kūrinių nereikia.

K. Matulini. „Keleivio“ toks adresas: „Kele vis“ So Boston Mass. 253 Broadway.

Laikraščio Kaina 300 reisu

Pinigu kursas S. Paulo

Norintieji išvažuoti

Biržoj.	
Doleris	8\$337
Svaras sterlingų	40\$318
Vokiečių markė	1\$997
Ausru	1\$142
Olandijos guld.	3\$65
Italų lira	\$400
Francūru fran.	\$328
Portugalų pez.	\$361
Argentinos pez.	3\$576
Urugvajaus pez.	8\$589
Ispanijos pez.	1\$441

i Šv. Šiaur. Amerik. Valstijais visais reikalais kreipkitės į mane. Paruošiu reikalingus dokumentus ir išrūpinu vizas trumpu laiku.

Duodu taipgi anglų kalbos

Pamokas

L. SUSLOVAS

Buv. Lietuv. aukšt. kom. mokyklos mokytojas

Praça Princeza Isabel 6-as, butas 5 — 2-as aukšt. Kasd. nuo 8 val. vak. Sekmad. iki 12 val. dien.

Lietuviai! nepraleiskite nei vieno „Pietu Amerikos Lietuvio“ numerio neperskaitę.

Tautietii! Tik „Pietu Am. Lietuvio“ rasi sau susiramiimą ir paguodą.

TAUTIETII! AR JAU UŽSISAKEI „P. A. LIETUVI“?

Jeigu ne tai tuojaus siūsk 8\$600 įvertintu laišku taip užadresavęs Semanario Lithuano, Caixa Postal 3902. São Paulo O gausi laikraštį iki šių metų galo. Paragink tai padaryti ir savo kaimyną, draugą.

LIETUVI!

Jeigu tu esi rimtas žemdirbys ir rimtai manai Brazilijoj siekti savistovaus gyvenimo, tai žinok, kad tvirtą šviesesnės ateities pamatą tu sukursi ne fabrike, bet provincijoje žemės ūkiu besiverdama.

Ir tik iš žemės tu pasirsi piniginę paramą tolimiam prisigyvenimui.

Pirkdamas žemę žinok, kad S. Paulo estados derlingiausioje Sorokabanos gelžk. zonoje yra lietuvių žemdirbių apgyventa kolonija

„NAUJOJI LIETUVA“

Tik šioj kolonijoje tu prisigyvensi, išlaikysi savo prigimtą kalbą ir lietuvių tautos papročius, tik čia tavo širdžiai bus ramu ir malonu tarp savųjų brolių gyvenant.

Žinok ir tai, kad tik tokia didžiulė kolonija, kai Dr. Labieno da Costa Machado duoda visas galimybes kolonistui lengvai isikurti įsigytoj žemėj.

Tuo reikalu užsikamenskiškai pasikalbėti, arba laišku, lietuviškai rašyti, kreipkis į centralinę kontorą:

Dr. Labieno da Costa Machado.

Rua Washington Luiz 32-A. Caixa Postal 296 São Paulo.

Banco Germanico

SÃO PAULO

RUA ALVARES PENTEADO 19

kertė rua da Quitanda

RIO DE JANEIRO

SANTOS

Rua da Alfandega 5

Rua 15 de Novembro 164

Pašto, telegrafo perlaidos i Rusija, Lietuva, Estija, Latvija

22

Korespondentas Lietuvoje

LIETUVOS KOMERCIJOS BANKAS KAUNE

Tautiečiai! Jeigu jums reikia kokių nors patarimų, svarbiais ekonomiais reikalais kreipkitės „Pietu Amerikos Lietuvio“ Redakcijon, kuri jums suteiks teisingus ir sveikus patarimus.

RUSISKA
VYNO - GASTRONOMIJOS
KRAUTUVE

„M A K S V A“

Persikėlė į naują erdvų butą, Rua José Paulino 109 Nr. Didelis pasirinkimas visokių vynų, degtinės, likieriu. Bakalejinės prekės. Duona balta, juoda ir maišyta savos kepyklos. Lietuviška ir Krokavos dešra, olandiškos marinuotos silkės. Alus geriausiu fabriku. Prie krautuvės yra salė kur galima išgerti ir užkasti.

Kainos be konkurencijos

Neužmirškite atlankyti

„M A S K V A“

109 Nr. R. JOSÉ PAULINO

Savin. SEMENOVSKIS

CASA EBERT

RUA CONCEIÇÃO 1 NR.
prie S-ta Ephygenia bažnyčios
telefonas 4-7972

PIRMOS RUŠIES VYRISKŲ
RUBŲ SIUVYKLA

dirbama sulig užsakymu.

Kalbama vokiškai, lietuviškai,
rusiškai. 21

NORI

turėti iki 400\$000 mėnesinės algos sulig sutarties — kreipkis tuojaus Cia Parque Paulistano Rua São Bento 70 1 aukštas, nuo 9-iki 12 ir 1 — 6 po piet

FAZENDA

„BELLA VISTA“

Henrique da Cunha
Bueno

Estado São Paulo — Ipaussú — Linha Sorocobana

KONTRAKTAS

1928-1929

ŪKIS METAMS

Mokesnis kolonistams

600\$000 metams už 1000 krūmų, akmenuotoj žemėj be sodinimo.

500\$000 metams už 1000 krūmų suaugusių ir senų, apkaupiant reikalingą kartų kiekį, sulig Administracijos nurodymo, besodinimo kavoj 15% krūmų kiekio reikia apdirbti akmenuotoj vietoj.

250\$000 metams už 1000 krūmų jaunutės kavos, kur galima sodyti į tarpus 1 eilę kukurūzų ir 2 eiles šabalbonų, tiek sausu, tiek lietingu laiku, du kartus į metus.

Skyrimas kavos.

2\$500 už priskintą 120 litrų kavos maišelį, kolonistai kviečiami prie šio darbo per administraciją.

Braukymas.

Renkant nuo žemės jau nubrauktą nuo medelių kavą, kolonistai mokama pusė kainos, negu su skyrimu.

Padieninis darbas.

6\$000 į dieną ant savo valgio, kada kolonistas kviečiamas prie tokio darbo per administraciją, tiek dienos, tiek nakties metu.

Atsiskaitymas.

Uždarbio išmokėjimas atliekama akuratiškai 6 kartus į metus, sumokant pinigus už 2 atidirbtus mėnesius.

Kelionės išlaidos.

Kelionės, ar persikėlimo išlaidas Fazenda apmoka kolonistui pilnai, jei išbūva fazendoj 2 metu, ir išmoka pusę kelionės išlaidų, jei išbūva 1 metus.

Padvadu naudojimas.

Kolonistui parduodant produktus, fazenda atlieka jų pervežimą taja kaina, kai ir pašaliniai miestelio vežikai. Suvežimas kukurūzų nuo lauko į kolonisto padėjimą atliekama už 6\$000 už vežimą iš 12 jaučių.

Ganyklos

Fazenda duoda kolonistams labai geras ganyklas galvijams ir gerus gardus kiaulių ūkiui.

Gydytojas

Kolonistai kas mėnuo moka po 1\$000 nuo žmogaus gydymo reikalams, bet ne daugiau 10\$000 į mėn., jeigu šeimos narių būtų daugiau neg 10 žmonių.

Fazenda duoda po pusę vežimo kukurūzų nuo kiekvieno tūkstančio krūmu apdirbamos kavos.

Agrikultūros Patronatas

Abi pusės griežtai prisilaiko įstatymų ir Agrikultūros Patronato instrukcijų.

Administratorius

Kolonistas